

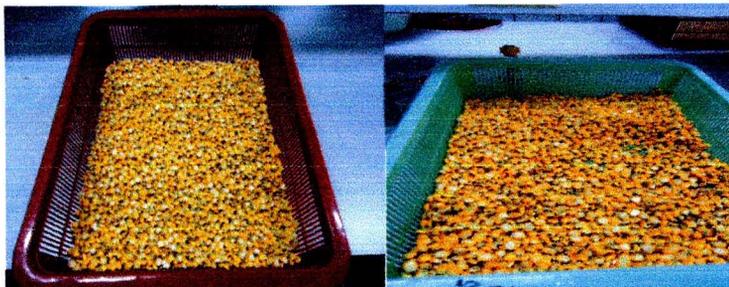
บทที่ 4

ผลการวิจัย

4.1 การศึกษาการเตรียมพืชตัวอย่าง

จากการศึกษาได้ทำการเก็บตัวอย่างเมล็ดข้าวโพด 2 ตัวอย่างจากแหล่งตำบลท่างาม อำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก

ข้าวโพดพันธุ์ A

ข้าวโพดพันธุ์ B

รูปที่ 4.1 แสดงตัวอย่างเมล็ดข้าวโพด 2 สายพันธุ์

4.2 ผลของการสกัดน้ำมันจากตัวอย่างเมล็ดข้าวโพดด้วยตัวทำละลายที่เหมาะสมโดยวิธีการสกัด

แบบ Soxhlet extraction

จากการสุ่มตัวอย่างคัดเลือกสายพันธุ์ข้าวโพดที่นิยมปลูกในเขตพื้นที่จังหวัดพิษณุโลก มาจำนวน 2 สายพันธุ์ นำเมล็ดข้าวโพดไปอบที่อุณหภูมิ 60 องศาเซลเซียส 2 ชั่วโมง และบดให้เป็นผงละเอียดด้วยเครื่องบดละเอียด นำไปแช่ด้วยน้ำกลั่น ปิดฝาให้สนิทแช่เป็นเวลา 3 วัน

แยกต้นอ่อน (germ) ที่ลอยอยู่ด้านบนนำไปอบที่อุณหภูมิ 45 องศาเซลเซียส นำไปสกัดด้วย hexane โดยใช้เครื่อง Soxhlet extraction เป็นเวลา 3 ชั่วโมง เก็บน้ำมันที่ได้ใส่ลงในขวดที่มีฝาปิดสนิท นำน้ำมันที่ได้นำมาคำนวณหาค่า %yield ผลการทดลองดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.1 แสดงขั้นตอนของการสกัดโดยวิธีการสกัดแบบ Soxhlet extraction สกัดด้วยตัวทำ

ละลาย Hexane

ระบบ	อุณหภูมิ (°C)	รอบ	เวลา (นาที)
Step 1	110	20	120
Step 2	100	10	10
Step 3	100	10	10

ตารางที่ 4.2 แสดงค่า %yield ของน้ำมันที่สกัดได้จากตัวอย่างข้าวโพด

พันธุ์ข้าวโพด	น้ำหนัก (กรัม)	น้ำหนักน้ำมัน (กรัม)	% yield	ลักษณะของน้ำมัน (สี)
A	1000.1	1.0506	0.1050	เหลืองอมส้ม
B	1000.4	1.3627	0.1362	เหลืองอมส้ม

รูปที่ 4.2 แสดงลักษณะน้ำมันที่สกัดได้บรรจุในขวดเก็บสาร

รูปที่ 4.3 แสดงลักษณะน้ำมันที่ผ่านผงถ่านแอกติเวทชาร์โคล

4.3 ผลการทดสอบคุณสมบัติทางกายภาพ

การทดสอบคุณสมบัติของน้ำมันข้าวโพดที่สกัดได้ ดังแสดงผลดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 แสดงผลการทดสอบคุณสมบัติทางกายภาพ

พันธุ์	เปอร์เซ็นต์	ค่าความหนืด	ปริมาณ	ลักษณะของน้ำมัน
ข้าวโพด	Transmittance	(กก./ตร.ซม.)	Gum	(สี)
A	60.49	4.62	2.18	เหลืองอมส้ม
B	61.19	4.69	2.65	เหลืองอมส้ม

4.4 ผลการทดสอบคุณสมบัติทางเคมี

การศึกษาคุณสมบัติทางเคมีของน้ำมันที่สกัดได้ โดยทำการวัดค่า Iodine Value, Saponification Value และ Unsaponifiable Matter ของน้ำมันที่สกัดได้

ตารางที่ 4.4 ค่า Iodine value, Saponification value และ Unsaponifiable matter ของน้ำมัน

พันธุ์ข้าวโพด	Iodine value	Saponification value	Unsaponifiable matter (%)
A	74.57	201.13	2.51
B	54.82	203.07	1.31

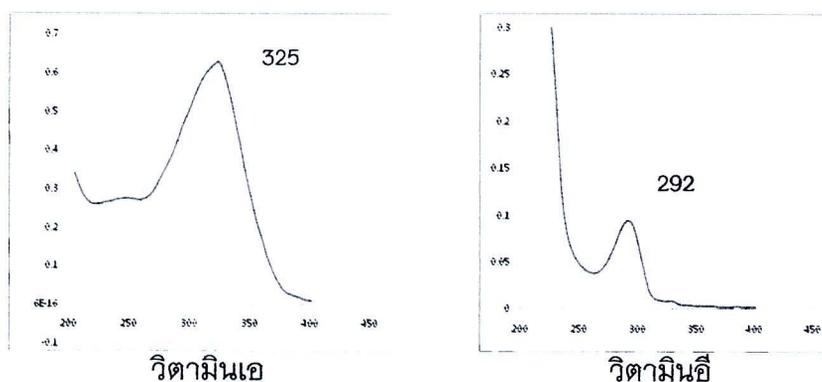
ตารางที่ 4.5 ส่วนประกอบของกรดไขมันในน้ำมันข้าวโพด 2 สายพันธุ์

ส่วนประกอบของไขมันอิสระ (%)	พันธุ์ข้าวโพด A	พันธุ์ข้าวโพด B
<u>Saturated Fatty Acid (SFA)</u>		
Arachidic Acid	Trace	Trace
Palmitic Acid	31.80	32.17
Stearic Acid	0.72	0.71
Myristic Acid	Trace	Trace
<u>Monounsaturated Fatty Acid (FA)</u>		
Oleic Acid	42.40	36.76
Palmitoleic Acid	11.51	13.25
<u>Polyunsaturated Fatty Acid</u>		
Arachidonic Acid	Trace	Trace
Linoleic Acid	13.15	16.41
Linolenic Acid	0.60	0.82
Total Saturated FA (SFA)	32.52	32.88
Total unsaturated FA (UFA)	67.66	67.24
UFA/SFA	2.08	2.05

4.5 ผลการวิเคราะห์ปริมาณวิตามินเอและวิตามินอี จากน้ำมันข้าวโพดด้วยเทคนิคโครมาโทกราฟีของเหลวสมรรถนะสูง (HPLC)

4.5.1 ผลการวิเคราะห์ความยาวคลื่นสูงสุดของการดูดกลืนแสงด้วยเครื่อง UV-Visible Spectrophotometer สำหรับวิเคราะห์หาปริมาณวิตามินเอและวิตามินอี

จากการศึกษาค่าการดูดกลืนแสงสูงสุดของสารละลายมาตรฐานวิตามินเอและวิตามินอี โดยการเตรียมสารละลายมาตรฐานวิตามินเอและวิตามินอี ที่ความเข้มข้นเป็น 10 mg/L แล้วนำสารละลายมาตรฐานวิตามินเอและวิตามินอี ไปวัดค่าการดูดกลืนแสงสูงสุดด้วยเครื่อง UV-Visible spectrophotometer แล้วบันทึกค่าการดูดกลืนแสงสูงสุดที่ความยาวคลื่นตั้งแต่ 200-700 nm พบว่าค่าการดูดกลืนแสงสูงสุดของสารละลายมาตรฐานวิตามินเอ มีค่าเท่ากับ 325 nm และสารละลายมาตรฐานวิตามินอี มีค่าเท่ากับ 292 นาโนเมตร ตามลำดับ แสดงดังรูปที่ 4.4

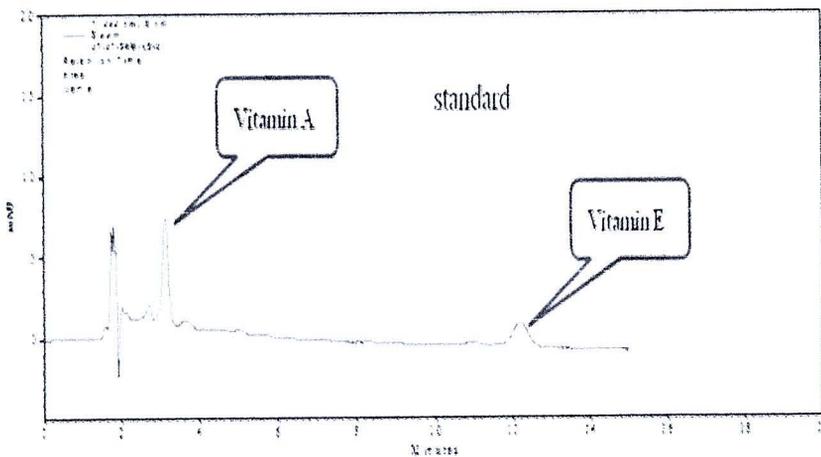

รูปที่ 4.4 แสดงความยาวคลื่นสูงสุดของการดูดกลืนแสงของวิตามินเอและวิตามินอี

4.5.2 ผลการศึกษาชนิดของเฟสเคลื่อนที่และสัดส่วนที่เหมาะสม

4.5.2.1 การศึกษาชนิดของเฟสเคลื่อนที่

ระบบที่ 1 เมื่อนำ เมทานอลกับน้ำ มาใช้เป็นเฟสเคลื่อนที่ในเทคนิค HPLC ด้วยระบบ Isocratic elution สัดส่วนเฟสเคลื่อนที่ เป็น 90:10 อัตราการไหลเท่ากับ 1 มิลลิลิตรต่อนาที โดยใช้คอลัมน์ C8-3 Inersil GL science ขนาด 4.6 mm x 150 mm ตรวจวัดที่ความยาวคลื่น 325 และ 292 nm ปริมาตรสารละลายที่ฉีดเท่ากับ 20 μ L โดยฉีดสารละลายมาตรฐานผสมระหว่างวิตามินเอและวิตามินอี ที่มีความเข้มข้นของสารละลายผสมเท่ากับ 5 mg/L ได้โครมาโทแกรมดังแสดงในรูปที่ 4.5

รูปที่ 4.5 แสดงโครมาโทแกรมของสารละลายมาตรฐานวิตามินเอและวิตามินอี เมื่อใช้เฟสเคลื่อนที่เป็นเมทานอลกับน้ำ ในระบบ Isocratic elution

ระบบที่ 2 เมื่อนำ เอทานอลกับน้ำ มาใช้เป็นเฟสเคลื่อนที่ในเทคนิค HPLC ด้วยระบบ gradient elution สัดส่วนเฟสเคลื่อนที่แสดงดังตารางที่ 4.5 อัตราการไหลเท่ากับ 1 มิลลิลิตรต่อนาที โดยใช้คอลัมน์ C8-3 Inersil GL science ขนาด 4.6 mm x 150 mm ตรวจวัดวิตามินเอและวิตามินอี ที่ความยาวคลื่น 325 และ 292 nm ตามลำดับ ปริมาตรสารละลายที่

ฉีดเท่ากับ 20 μ L โดยฉีดสารละลายมาตรฐานผสมระหว่างวิตามินเอและวิตามินอี ที่มีความเข้มข้นของสารละลายผสมเท่ากับ 5 mg/L ได้โครมาโทแกรมดังแสดงในรูปที่ 4.6 (ก)

จากโครมาโทแกรมที่แสดงในรูปที่ 4.6 (ก) พบว่าการฉีดสารละลายมาตรฐานวิตามินเอและวิตามินอี สามารถแยกวิตามินเอออกได้แต่ไม่สามารถแยกวิตามินอีได้ ทำให้ไม่สามารถนำระบบนี้มาใช้เป็นเฟสเคลื่อนที่ได้

ระบบที่ 3 เมื่อนำ อะซิโตไนโตรลกับน้ำ มาใช้เป็นเฟสเคลื่อนที่ในเทคนิค HPLC ด้วยระบบ gradient elution สัดส่วนเฟสเคลื่อนที่แสดงดังตารางที่ 4.6 อัตราการไหลเท่ากับ 1 มิลลิลิตรต่อนาที โดยใช้คอลัมน์ C8-3 Inersil GL science ขนาด 4.6 mm x 150 mm ตรวจวัดวิตามินเอและวิตามินอี ที่ความยาวคลื่น 325 และ 292 nm ตามลำดับ ปริมาตรสารละลายที่ฉีดเท่ากับ 20 μ L โดยฉีดสารละลายมาตรฐานผสมระหว่างวิตามินเอและวิตามินอี ที่มีความเข้มข้นของสารละลายผสมเท่ากับ 5 mg/L ได้โครมาโทแกรมดังแสดงในรูปที่ 4.6 (ข)

จากโครมาโทแกรมที่แสดงในรูปที่ 4.6 (ข) พบว่าการฉีดสารละลายมาตรฐานวิตามินเอและวิตามินอี สามารถแยกวิตามินเอและวิตามินอีออกจากกันได้ดี แต่วิตามินอีใช้เวลาในการแยกออกมาช้า ทำให้ไม่สามารถนำระบบนี้มาใช้เป็นเฟสเคลื่อนที่ได้

ตารางที่ 4.6 แสดงสัดส่วนเฟสเคลื่อนที่เอทานอลต่อน้ำ

เวลา (นาที)	เอทานอล (%A)	น้ำ (%B)
0.01	85	15
5.01	90	10
15.00	95	5

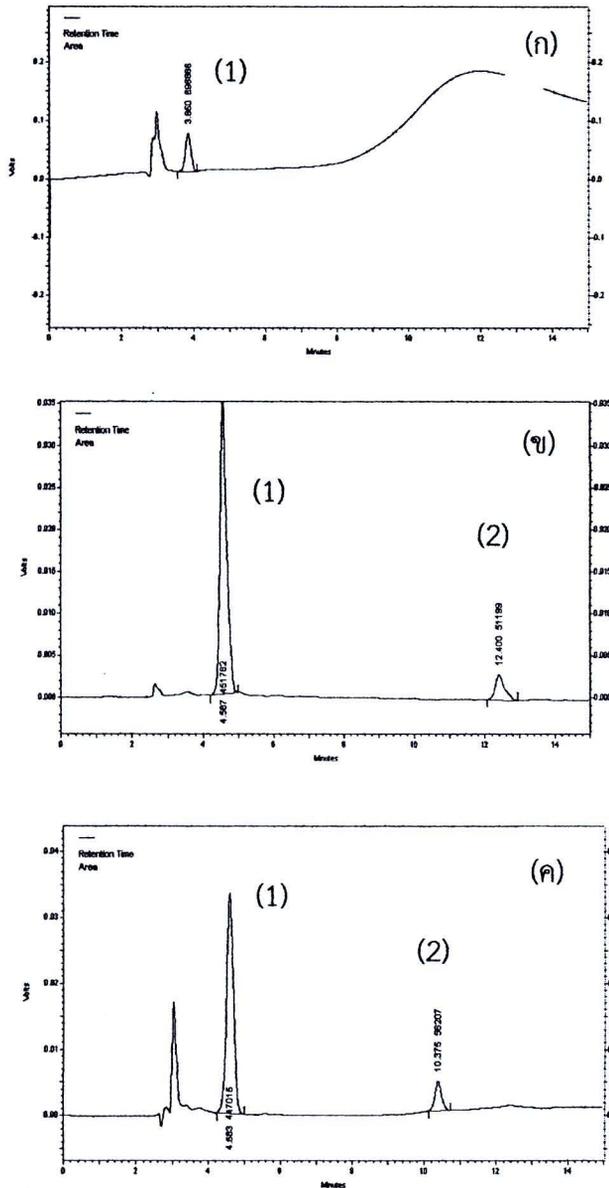
ตารางที่ 4.7 แสดงสัดส่วนเฟสเคลื่อนที่อะซิโตไนโตรล์ต่อน้ำ

เวลา (นาที)	อะซิโตไนโตรล์ (%A)	น้ำ (%B)
0.01	85	15
5.01	90	10
15.00	95	5

ตารางที่ 4.8 แสดงสัดส่วนเฟสเคลื่อนที่เมทานอลต่อน้ำ

เวลา (นาที)	เมทานอล (%A)	น้ำ (%B)
0.01	85	15
5.01	90	10
15.00	95	5

รูปที่ 4.6 แสดงโครมาโทแกรมของสารละลายมาตรฐานวิตามินเอ (1) และวิตามินอี (2)

เมื่อใช้ เฟสเคลื่อนที่เป็นเอทานอล (ก) อะซิโตไนไตรล์ (ข) เมทานอล (ค) ในระบบ gradient elution

ระบบที่ 4 เมื่อนำ เมทานอลกับน้ำ มาใช้เป็นเฟสเคลื่อนที่ในเทคนิค HPLC ด้วยระบบ gradient elution สัดส่วนเฟสเคลื่อนที่แสดงดังตารางที่ 4.7 อัตราการไหลเท่ากับ 1 มิลลิลิตรต่อนาที โดยใช้คอลัมน์ C8-3 Inersil GL science ขนาด 4.6 mm x 150 mm ตรวจวัด

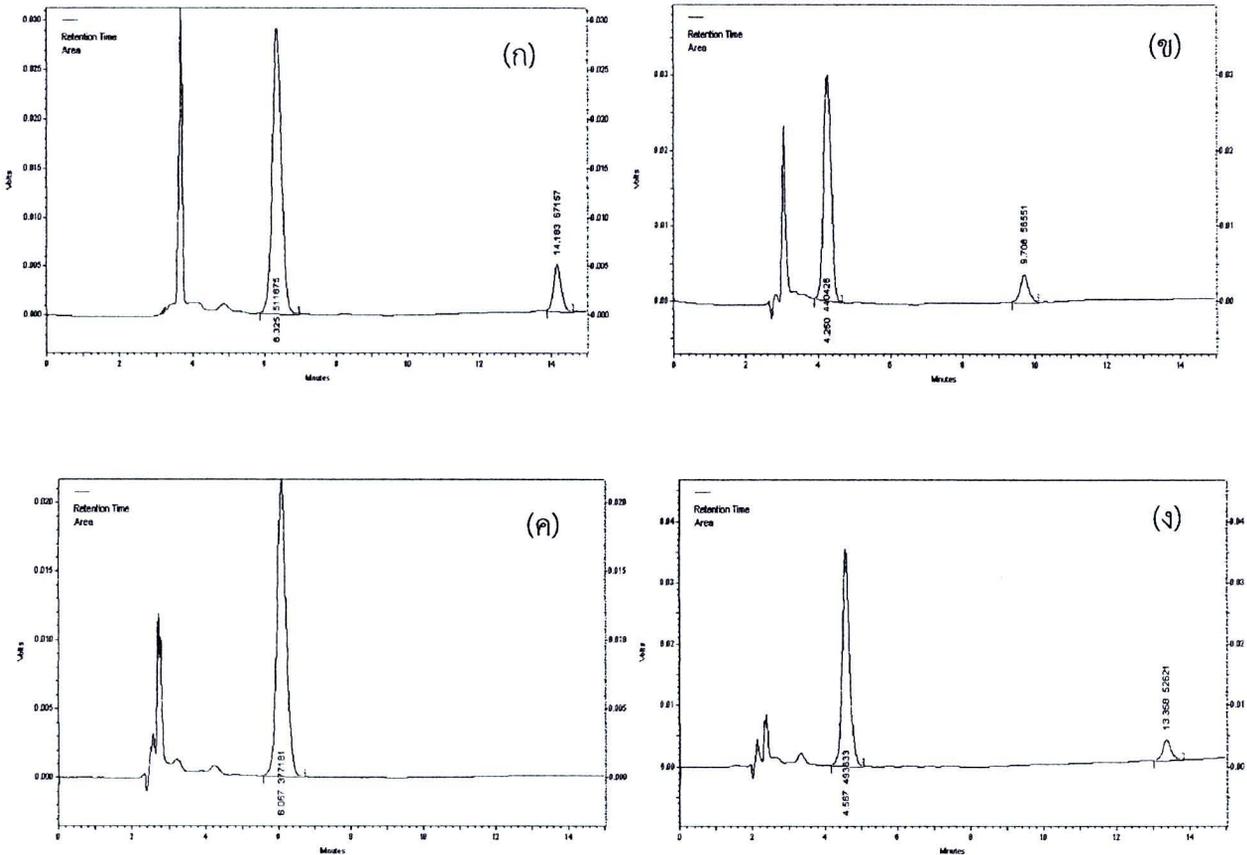
วิตามินเอและวิตามินอี ที่ความยาวคลื่น 325 และ 292 nm ตามลำดับ ปริมาตรสารละลายที่ฉีดเท่ากับ 20 μ L โดยฉีดสารละลายมาตรฐานผสมระหว่างวิตามินเอและวิตามินอี ที่มีความเข้มข้นของสารละลายผสมเท่ากับ 5 mg/L ได้โครมาโทแกรมดังแสดงในรูปที่ 4.6 (ค)

จากโครมาโทแกรมที่แสดงในรูปที่ 4.6 (ค) พบว่าการฉีดสารละลายมาตรฐานวิตามินเอและวิตามินอี สามารถแยกวิตามินเอและวิตามินอีออกจากกันได้ดี และใช้เวลาในการแยกที่เหมาะสม ทำให้สามารถเลือกระบบนี้มาใช้เป็นเฟสเคลื่อนที่ได้

4.5.2.2 การศึกษาอัตราการไหล (flow rate) ที่เหมาะสม

จากการศึกษาชนิดของเฟสเคลื่อนที่ที่เหมาะสม เมื่อนำเมทานอลกับน้ำมาใช้เป็นเฟสเคลื่อนที่ โดยปรับเปลี่ยนอัตราการไหลเป็น 0.8, 1.0, 1.2 และ 1.5 มิลลิลิตรต่อนาที โดยใช้คอลัมน์ C8-3 Inersil GL science ขนาด 4.6 mm x 150 mm ตรวจวัดวิตามินเอและวิตามินอี ที่ความยาวคลื่น 325 และ 292 nm ตามลำดับ ปริมาตรสารละลายที่ฉีดเท่ากับ 20 μ L โดยฉีดสารละลายมาตรฐานผสมระหว่างวิตามินเอและวิตามินอี ที่มีความเข้มข้นของสารละลายผสมเท่ากับ 5 mg/L

จากการทดลองพบว่า เมื่อลดอัตราการไหลของเฟสเคลื่อนที่เป็น 0.8 มิลลิลิตรต่อนาที ปรากฏว่าสารทั้ง 2 ชนิดสามารถแยกออกจากกันได้ แต่วิตามินอีจะแยกออกมาช้า เมื่อเพิ่มอัตราการไหลของเฟสเคลื่อนที่เป็น 1.0 มิลลิลิตรต่อนาที ได้พีคของวิตามินเอและวิตามินอีแยกออกจากกันได้ดี เมื่อเพิ่มอัตราการไหลของเฟสเคลื่อนที่เป็น 1.2 มิลลิลิตรต่อนาที พบว่าไม่สามารถแยกวิตามินอีออกมาได้ และเมื่อเพิ่มอัตราการไหลเฟสเคลื่อนที่เป็น 1.5 มิลลิลิตรต่อนาที ได้พีคของวิตามินเอและวิตามินอีแยกออกจากกันแต่แยกวิตามินอีออกมาได้ช้า จึงเลือกอัตราการไหลของเฟสเคลื่อนที่เท่ากับ 1.0 มิลลิลิตรต่อนาที ให้ผลการทดลองที่เหมาะสมที่สุด โครมาโทแกรมแสดงในรูปที่ 4.7 (ข)

รูปที่ 4.7 แสดงโครมาโทแกรมของสารละลายมาตรฐานผสมวิตามินเอและวิตามินอีเมื่อ

ใช้เฟสเคลื่อนที่เป็นเมทานอลต่อน้ำ ที่อัตราการไหล 0.8 มิลลิลิตรต่อนาที (ก), 1.0 มิลลิลิตรต่อนาที (ข), 1.2 มิลลิลิตรต่อนาที (ค) และ 1.5 มิลลิลิตรต่อนาที (ง)

4.6 ผลการวิเคราะห์โดยวิธี HPLC สำหรับวิเคราะห์ปริมาณวิตามินเอและวิตามินอีในตัวอย่างน้ำมันข้าวโพด

ในการทดลองวิเคราะห์ปริมาณวิตามินเอและวิตามินอีด้วยเทคนิค HPLC จากการศึกษาได้สภาวะที่เหมาะสมที่สุดในการวิเคราะห์ดังนี้

ชนิดคอลัมน์: C8-3 Inersil GL science ขนาด 4.6 mm x 150 mm

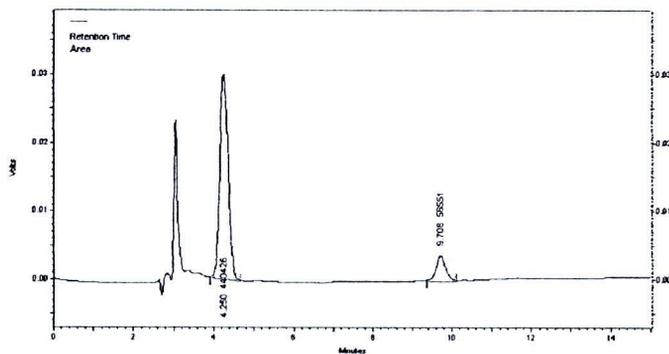
เฟสเคลื่อนที่: ระบบ gradient elution เมทานอล (A) และ น้ำ (B) ดังตารางที่ 4.5

เวลาที่ใช้ทั้งหมด : 15 นาที

อัตราการไหล : 1 มิลลิลิตรต่อนาที

ปริมาตรของสารที่ฉีด : 20 ไมโครลิตร

ตรวจวัดที่ความยาวคลื่น : 325 และ 292 นาโนเมตร

รูปที่ 4.8 แสดงลักษณะโครมาโทแกรมของสารละลายมาตรฐานวิตามินเอและวิตามินอี ที่ความเข้มข้น 5 mg/L

จากโครมาโทแกรม รูปที่ 4.7 วิตามินเอมีค่า retention time เท่ากับ 4.290 นาที และ วิตามินอีมีค่า retention time เท่ากับ 9.708 นาที ตามลำดับ ซึ่งพีคของวิตามินเอและวิตามินอี ใช้เวลาในการแยก 15 นาที

4.7 ผลการศึกษาความถูกต้องของวิธีวิเคราะห์ (validation method)

4.7.1 ผลการศึกษาขีดจำกัดต่ำสุดของการตรวจวัด (limit of detection)

จากการศึกษาขีดจำกัดต่ำสุดของการตรวจวัด (limit of detection) เพื่อดู sensitivity ของวิธีวิเคราะห์ปริมาณวิตามินเอและวิตามินอี โดยการคำนวณจากกราฟมาตรฐาน (standard curve) ที่ทำการฉีดสารละลายมาตรฐานที่เตรียมขึ้นภายในวันเดียวและระหว่างวัน

ของสารละลายมาตรฐาน โดยคำนวณจากสมการ $3.3S.D/s$ เมื่อ S.D คือค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่คำนวณได้จากพื้นที่ใต้พีควิตามินเอและวิตามินอีตามลำดับ ส่วน s คือ ค่าความชันที่ได้จากกราฟที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มข้นกับพื้นที่ใต้พีคที่วิเคราะห์ได้ พบว่ามีค่าขีดจำกัดต่ำสุดที่สามารถตรวจวัดได้ที่ความเข้มข้นเท่ากับ 0.06 mg/L ของวิตามินเอ และ 0.07 mg/L ของวิตามินอี ตามลำดับ

4.7.2 ผลการศึกษาขีดจำกัดของการวิเคราะห์ปริมาณ (limit of quantitation)

จากการศึกษาขีดจำกัดต่ำสุดของการวิเคราะห์ปริมาณ (limit of quantitation) เพื่อหาค่าขีดต่ำสุดที่สามารถหาปริมาณได้ของวิธีวิเคราะห์ปริมาณวิตามินเอและวิตามินอี โดยการคำนวณจากกราฟมาตรฐาน (standard curve) ที่ทำการฉีดสารละลายมาตรฐานที่เตรียมขึ้นภายในวันเดียวและระหว่างวันของสารละลายมาตรฐาน โดยคำนวณจากสมการ $10S.D/s$ เมื่อ S.D คือค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่คำนวณได้จากพื้นที่ใต้พีคของวิตามินเอและวิตามินอี ตามลำดับ ส่วน s คือ ค่าความชันที่ได้จากกราฟที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มข้นกับพื้นที่ใต้พีคที่วิเคราะห์ได้ พบว่ามีค่าขีดจำกัดต่ำสุดที่สามารถวิเคราะห์ปริมาณได้ที่ความเข้มข้นเท่ากับ 0.19 mg/L ของ วิตามินเอ และ 0.20 mg/L ของวิตามินอี ตามลำดับ

4.7.3 ผลการศึกษาช่วงความเป็นเส้นตรง (linearity range)

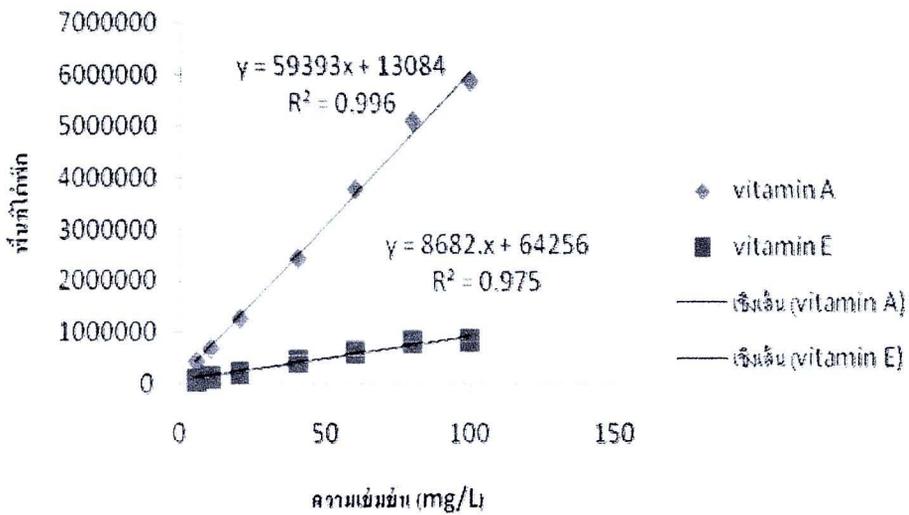
จากการศึกษาช่วงความเป็นเส้นตรง ในช่วงความเข้มข้นของสารละลายมาตรฐานอยู่ในช่วงความเข้มข้นตั้งแต่ 1 mg/L ถึง 100 mg/L แล้วดูความเป็นเส้นตรง ได้ข้อมูลดังตารางที่

ตารางที่ 4.9 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ใต้พีคกับความเข้มข้นของวิตามินเอและวิตามินอี

ความเข้มข้น(mg/L)	พื้นที่ใต้พีคเฉลี่ย	
	วิตามินเอ	วิตามินอี
5	442674	79963
10	698133	135562
20	1273826	225368
40	2444049	447223
60	3787855	626131
80	5111758	821661
100	5866433	848957

ได้กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ใต้พีคกับความเข้มข้นของสารละลาย

มาตรฐานวิตามินเอและวิตามินอี ดังรูปที่ 4.8

รูปที่ 4.9 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ใต้พีคกับความเข้มข้นของวิตามินเอและวิตามินอี ในช่วงความเข้มข้น 1-100 mg/L

4.7.4 ผลการศึกษาความแม่นยำ (precision)

จากการฉีดสารละลายมาตรฐานที่มีความเข้มข้น 5, 10, และ 20 mg/L ตามลำดับ โดยปิเปตสารละลายมาตรฐานวิตามินเอและวิตามินอี ให้มีความเข้มข้น 5, 10 และ 20 mg/L แล้วปรับปริมาตรด้วยเฟสเคลื่อนที่ ทำการฉีดความเข้มข้นละ 7 ครั้ง เพื่อศึกษา repeatability และ reproductability คำนวณหาค่า S.D และ %R.S.D ของผลการทดลอง ได้ % R.S.D ไม่เกิน 5% จะอยู่ในช่วงที่ยอมรับได้ ดังรายละเอียดผลการทดลองในตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 แสดงค่า Repeatability และ reproductability สำหรับสารละลายมาตรฐานวิตามินเอและวิตามินอี (n=7)

สารละลาย มาตรฐาน	ความเข้มข้น ($\mu\text{g mL}^{-1}$)	repeatability	reproductability
		%R.S.D	%R.S.D
retinol	5	2.34	2.02
	10	1.81	1.00
	20	1.48	1.01
α -tocopherol	5	2.16	2.05
	10	1.36	1.21
	20	1.94	1.33

ดังนั้น ผลการศึกษาความแม่นยำ โดยการนำข้อมูลเบื้องต้นมาแปลผลทางสถิติ แล้วได้ค่า % R.S.D ตามตารางที่ 4.10 ซึ่งมีค่า % R.S.D ไม่เกิน 5% ซึ่งยอมรับได้

4.7.5 ผลการศึกษาความถูกต้อง (accuracy)

การศึกษาความถูกต้องของวิธีวิเคราะห์ โดยการหา % recovery ดังรายละเอียดผลการทดลองในตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 ตารางแสดงค่า % recovery ของการศึกษาค่า accuracy ของตัวอย่างน้ำมันข้าวโพด

สารละลายมาตรฐาน	ความเข้มข้น (mg/L)		% Recovery (average $\pm$ S.D)
	Added	Found	
retinol	5	5.50 $\pm$ 0.13	109.97 $\pm$ 2.52
	10	10.97 $\pm$ 0.35	109.69 $\pm$ 3.47
	20	22.15 $\pm$ 0.26	110.73 $\pm$ 1.73
	30	34.30 $\pm$ 0.23	114.30 $\pm$ 1.15
α -tocopherol	5	5.31 $\pm$ 0.13	106.16 $\pm$ 2.52
	10	8.82 $\pm$ 0.35	88.22 $\pm$ 3.47
	20	19.83 $\pm$ 0.26	99.16 $\pm$ 1.73
	30	30.14 $\pm$ 0.23	100.45 $\pm$ 1.15

จากผลการทดลองตัวอย่างน้ำมันข้าวโพดโดยการเติมสารมาตรฐานลงไปในตัวอย่งใน ความเข้มข้น 5, 10, 20 และ 30 mg/L ตามลำดับ เมื่อทำการวิเคราะห์แล้วนำค่าได้พิก มาทำการแปลผลทางสถิติโดยการหาค่า % recovery ได้ไม่เกิน $\pm 5\%$ จึงจะยอมรับได้ จากตารางที่ 4.11 ค่า % recovery ของแต่ตัวอย่างที่วิเคราะห์ได้มี % recovery ไม่เกิน $\pm 5\%$ ดังนั้น วิธีนี้จึงยอมรับได้

4.7.6 ผลการวิเคราะห์หาปริมาณวิตามินเอและวิตามินอี

จากการวิเคราะห์หาปริมาณวิตามินเอและวิตามินอี ในน้ำมันข้าวโพดทั้งสองสายพันธุ์

โดยใช้เทคนิค HPLC รายละเอียดดังตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.12 แสดงค่าการวิเคราะห์หาปริมาณวิตามินเอและวิตามินอี ด้วยเทคนิค HPLC ที่พัฒนาขึ้น

จากสมการช่วงความเข้มข้น 5-40 mg/L

วิตามินเอ (retinol) : $y = 62321x$ $R^2 = 0.989$

วิตามินอี (α -tocopherol) : $y = 11366x$ $R^2 = 0.986$

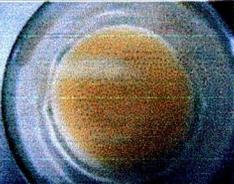
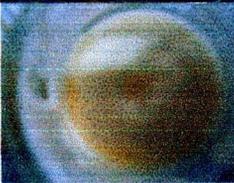
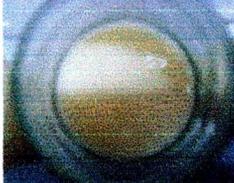
ตัวอย่างน้ำมัน ข้าวโพด	ปริมาณที่ตรวจพบ	
	Retinol ($\mu\text{g/g}$)	α -tocopherol ($\mu\text{g/g}$)
พันธุ์ A	0.27	12.80
พันธุ์ B	0.03	10.06

4.8 ผลการเตรียมผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากน้ำมันข้าวโพดและศึกษาความคงสภาพของวิตามินเอ และวิตามินอีในผลิตภัณฑ์เครื่องสำอาง

4.8.1 การเตรียมครีมและโลชั่นทาผิวจากน้ำมันข้าวโพดที่สกัดได้ตามสูตรต่าง ๆ ได้ลักษณะ

เนื้อโลชั่นและครีมดังแสดงดังตารางที่ 4.13 และ รูปที่ 4.11 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.13 แสดงลักษณะเนื้อโลชั่นจากการเตรียมในสูตรต่าง ๆ

สูตร	เนื้อครีม	ลักษณะเนื้อครีม
1		เนื้อเนียนมีความมันวาว
2		เนื้อไม่เนียนมีความมันวาว
3		เนื้อเนียนมีความมันวาว
4		เหลว
5		เหลว
6		เหลวมาก

รูปที่ 4.10 แสดงลักษณะเนื้อครีมธรรมดาที่ไม่มีส่วนผสมของน้ำมันข้าวโพดและเนื้อครีมที่มีส่วนผสมของน้ำมันข้าวโพด

4.8.2 การวัด pH ของครีมและโลชั่น

ชั่งครีมหนัก 1 กรัม ใส่ใน beaker ขนาด 10 ml เติมน้ำกลั่นลงไป 10 ml คนจนละลายให้เข้ากัน แล้ววัด pH โดยใช้ pH meter

ชั่งโลชั่นหนัก 1 กรัม ใส่ใน beaker ขนาด 10 ml เติมน้ำกลั่นลงไป 10 ml คนจนละลายให้เข้ากัน แล้ววัด pH โดยใช้ pH meter

ตารางที่ 4.14 แสดงค่า pH ของโลชั่นและครีม

สูตร	ค่า pH
<u>โลชั่น</u>	
1	7.84
2	7.71
3	7.94
4	7.85
5	7.89
6	8.01
<u>ครีม</u>	
ครีม	7.95
ธรรมชาติ	
ครีมผสม	8.01
<u>น้ำมัน</u>	

4.8.3 ลักษณะทางกายภาพของโลชันหรือครีม

สังเกตดูลักษณะทางกายภาพของครีม ซึ่งได้แก่ สี กลิ่น เนื้อครีม และ การแยกชั้น ดัง

ตารางที่ 4.13

4.8.4 ความคงตัวของตำรับโลชันหรือครีม

ทดสอบความคงตัวของครีมที่เตรียมได้โดยการทดสอบเก็บไว้ที่สภาวะเร่งต่าง ๆ ได้แก่ อุณหภูมิต่ำ (4-5 °C) อุณหภูมิห้อง (25 °C) และอุณหภูมิสูง (45°C) เป็นเวลา 4 เดือน แล้วนำมาวิเคราะห์ปริมาณวิตามินเอและวิตามินอี โดยวิธี HPLC ได้ผลดังรูปที่ 4.10, 4.11 และ 4.12

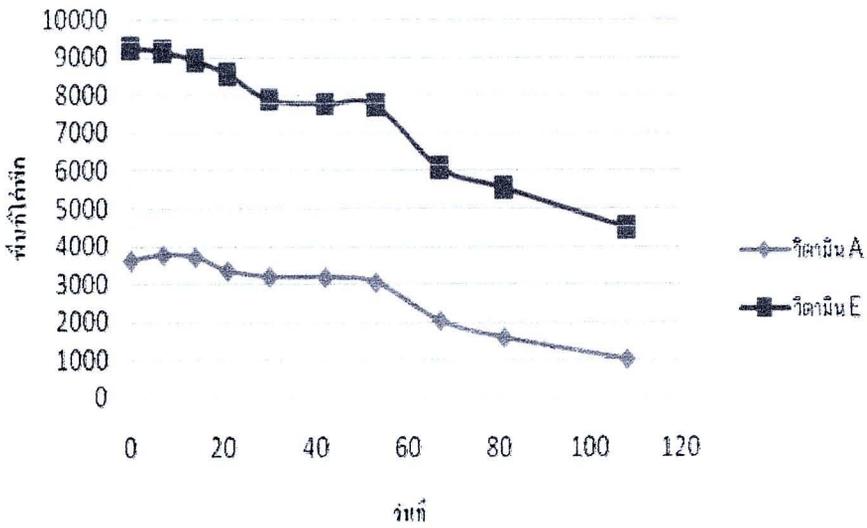
ตารางที่ 4.15 ลักษณะทางกายภาพของโลชันและครีม

ตัวอย่าง	สี	กลิ่น	ความหนืด	ลักษณะเนื้อครีม	การแยกชั้น
โลชันที่ผสม					
น้ำมันข้าวโพด					
สูตร 1	สีเหลือง อ่อน	กลิ่นหอม อ่อน ๆ	ไม่หนืดมาก	เนื้อเนียนมีความ มันวาว	ไม่แยกชั้น
สูตร 2	สีเหลือง อ่อน	กลิ่นหอม อ่อน ๆ	หนืดมาก	เนื้อไม่เนียนมี ความมันวาว	ไม่แยกชั้น
สูตร 3	สีเหลือง อ่อน	กลิ่นหอม อ่อน ๆ	ไม่หนืดมาก	เนื้อเนียนมีความ มันวาว	ไม่แยกชั้น
สูตร 4	สีเหลือง อ่อน	กลิ่นหอม อ่อน ๆ	เหลว	เหลว	ไม่แยกชั้น
สูตร 5	สีเหลือง	กลิ่นหอม	เหลว	เหลว	ไม่แยกชั้น

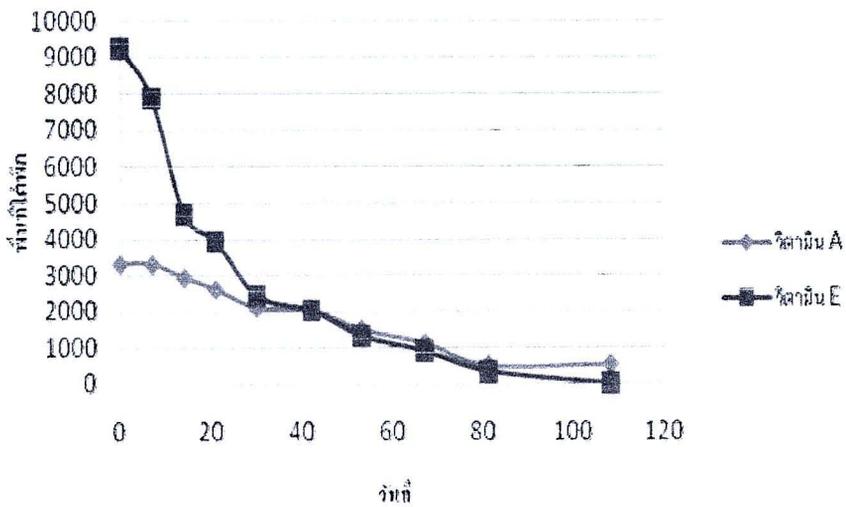
	อ่อน	อ่อน ๆ			
สูตร 6	สีเหลือง	กลิ่นหอม	เหลวมาก	เหลวมาก	ไม่แยกชั้น
	อ่อน	อ่อน ๆ			
ครีม					
ครีมธรรมชาติ	สีขาว	ไม่มีกลิ่น	ไม่หนืดมาก	เนื้อเนียน	ไม่แยกชั้น
ครีมน้ำมัน	สีเหลือง	กลิ่นหอม	ไม่หนืดมาก	เนื้อเนียนมีความ	ไม่แยกชั้น
ข้าวโพด	อ่อน	อ่อน ๆ		มันวาว	

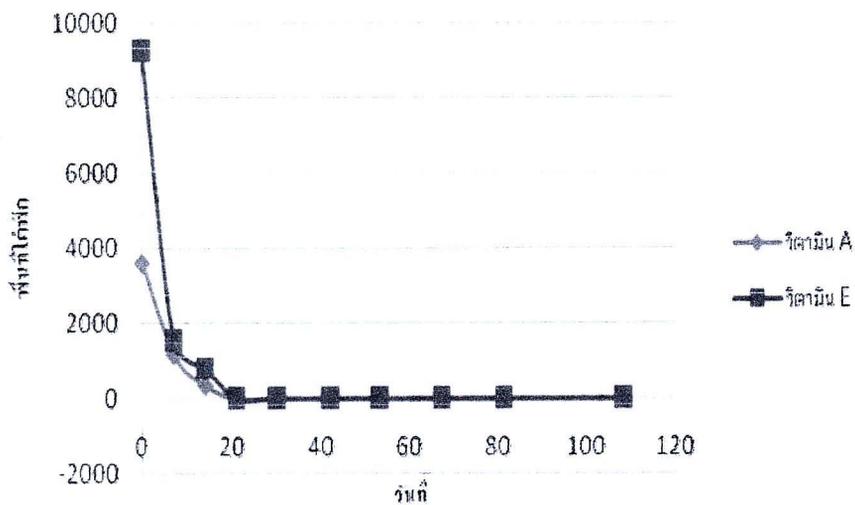
รูปที่ 4.11 กราฟแสดงความคงตัวของวิตามินเอและวิตามินอี ในตัวอย่างครีมจากน้ำมัน

ข้าวโพด ที่อุณหภูมิ 4 °C

รูปที่ 4.12 กราฟแสดงความคงตัวของวิตามินเอและวิตามินอี ในตัวอย่างครีมจากน้ำมัน

ข้าวโพด ที่อุณหภูมิ 25 °C

รูปที่ 4.13 กราฟแสดงความคงตัวของวิตามินเอและวิตามินอีในตัวอย่างครีมจากน้ำมัน

ข้าวโพด ที่อุณหภูมิ 45 °C

จากกราฟแสดงความคงตัว จะเห็นว่าปริมาณวิตามินเอและวิตามินอี ที่วิเคราะห์ได้ในตำรับครีมทาผิวหลังจากเก็บไว้ที่สภาวะต่างๆ ก็ยังคงมีปริมาณวิตามินเอและวิตามินอี คงเดิม ไม่เปลี่ยนแปลง คือเท่ากับตอนที่เตรียมตำรับครีมเสร็จใหม่ ๆ ภายหลัง 2 เดือนปริมาณ วิตามิน

เอและวิตามินอี ในตำรับครีมทาผิวดังกล่าวที่เก็บไว้ ณ อุณหภูมิ 4-5 °C ต่อกันไปอีกจนถึงเดือนที่ 4 พบว่าปริมาณวิตามินเอและวิตามินอี ในตำรับครีมทาผิวมีค่าคงเดิมไม่เปลี่ยนแปลงแต่อย่างใด ในขณะที่เดียวกันได้ทำการทดลองโดยบรรจุครีมทาผิวดังกล่าวในขวดแก้วสีชาวยุโรปใส แล้วเก็บไว้ ณ สภาวะต่างๆ คือที่ 45 °C และอุณหภูมิห้อง พบว่าหลังจากเก็บไว้นาน 1 เดือน ปริมาณวิตามินเอและวิตามินอี จะลดลงประมาณ 5 % วิตามินเอและวิตามินอีที่ตรวจพบทันทีหลังเตรียมครีมเสร็จ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องบรรจุครีมเก็บไว้ในขวดที่ทึบแสงและเก็บไว้ ณ อุณหภูมิ 4-5 °C

4.8.5 ประเมินความพึงพอใจในการใช้ครีมทาผิวหรือโลชั่น

ประเมินโดยใช้แบบสอบถาม ถ้ามองจากอาสาสมัครที่ทดลองใช้ครีม โดยสอบถามด้านลักษณะทางกายภาพของผลิตภัณฑ์ที่ดูด้วยตาเปล่า ได้แก่ ความเนียนของเนื้อครีม ความชื้นของเนื้อครีม ความมันเงาของเนื้อครีม สี กลิ่น ความรู้สึกขณะที่ใช้ผลิตภัณฑ์ ได้แก่ ความง่ายในการเกลี่ย ความหอมของกลิ่น ความลื่น และความรู้สึกหลังใช้ผลิตภัณฑ์ ได้แก่ ความหอมของกลิ่น ความเหนอะหนะของผิว ความชุ่มชื้นที่ผิว แสดงในตารางที่ 4.16

ตารางที่ 4.16 แสดงความพึงพอใจเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพของผลิตภัณฑ์

ผลิตภัณฑ์	ความเนียน	ความชื้น	ความมันเงา	สี	ความหอมของกลิ่น
ครีม	75%	67.5%	72.5%	70%	65%

ตารางที่ 4.17 แสดงความพึงพอใจขณะที่ใช้ผลิตภัณฑ์

ผลิตภัณฑ์	ความง่ายในการเกลี่ย	ความหอมของกลิ่น	ความลื่น
ครีม	72.5%	62.5%	67.5%

ตารางที่ 4.18 แสดงความพึงพอใจหลังใช้ผลิตภัณฑ์

ผลิตภัณฑ์	ความหอมของกลิ่น	ความเหนอะหนะ	ความชุ่มชื้น
ครีม	70%	70%	60%

จากการประเมินความพึงพอใจในผลิตภัณฑ์ โดยสอบถามจากอาสาสมัครที่ทดลองใช้ครีมจำนวน 30 คน พบว่ามีระดับความพึงพอใจอยู่ในช่วง 60-70% ซึ่งความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลางถึงดี

4.8.6 การเตรียมสบู่จากน้ำมันข้าวโพด

สบู่ น้ำมันข้าวโพดที่เตรียมขึ้นมีสีเหลือง กลิ่นหอม เนื้อสบู่นุ่มนวล เมื่อนำไปทดสอบพบว่า มี pH ประมาณ 9 และมีฟองมากพอสมควร เมื่อเตรียมสบู่เสร็จจะต้องเก็บสบู่ไว้ 2-4 สัปดาห์ จึงนำไปถูตัวหรือจำหน่ายได้

ตารางที่ 4.19 ลักษณะทางกายภาพของสบู่ น้ำมันข้าวโพดหลังเตรียมเสร็จ

ตัวรับ	pH	สี	กลิ่น	ความนุ่มนวล	การเกิดฟอง
					เวลาใช้
สบู่ น้ำมันข้าวโพด	9	เหลือง	หอม	เนื้อนุ่มนวล	มากพอสมควร
				ต่อผิวพรรณ	

4.8.7 การเตรียมอาหารเสริมสุขภาพ

ได้ทำการศึกษาความเข้ากันได้ของน้ำมันข้าวโพดกับสารช่วยต่างๆ ได้แก่ peanut oil และ PEG 600 ในอัตราส่วน 1:1 เรียงตามลำดับ และสังเกตดูผลทุก 7 วัน รวม 3 สัปดาห์ ได้ผลดังแสดงในตารางที่ 4.20

ตารางที่ 4.20 แสดงผลความเข้ากันได้ของน้ำมันข้าวโพดกับเจลลาตินแคปซูลและสารช่วยต่างๆ

ส่วนประกอบของ ลักษณะของแคปซูลเมื่อเวลาผ่านไป			
ตำรับ	7 วัน	14 วัน	21 วัน
Corn oil-7 100%	แคปซูลนิ่ม ตัวยาที่ บรรจุมีสึเขียวอ่อน เป็นเนื้อเดียวกัน	แคปซูลนิ่ม และมีการ ผิดรูป มีน้ำมันเยิ้ม ออกมาด้านนอกของ แคปซูลตัวยาที่บรรจุมีสึ เขียวอ่อนเป็นเนื้อ เดียวกัน	แคปซูลนิ่ม มีการผิด รูปและหลอมติดกัน มีน้ำมันเยิ้มออกมา ด้านนอกของ แคปซูล มีกลิ่นเหม็น หืน ตัวยาที่บรรจุมีสึ เขียวอ่อนเป็นเนื้อ เดียวกัน
Corn oil : peanut oil = 1 : 1	แคปซูลนิ่ม ตัวยาที่ บรรจุมีสึเขียวอ่อนใส มีส่วนที่แยกลอยอยู่	แคปซูลนิ่ม และมีการ ผิดรูป มีน้ำมันเยิ้ม ออกมาด้านนอกของ แคปซูล ตัวยาที่บรรจุมีสึ เขียวอ่อนเป็นเนื้อ เดียวกัน	แคปซูลนิ่ม มีการผิด รูปและหลอมติดกัน มีน้ำมันเยิ้มออกมา ด้านนอกของ แคปซูล มีกลิ่นเหม็น หืน ตัวยาที่บรรจุมีสึ เขียวอ่อนเป็นเนื้อ เดียวกัน
Corn oil : PEG 600	แคปซูลแข็ง ตัวยาที่	แคปซูลแข็ง มีการผิด	แคปซูลแข็ง มีการ

= 1 : 1	บรรมจุมีสีเขียวอ่อน ใส	รูปและการรั่วของตัว	ผิดรูปและการรั่ว
		ยาออกมาด้านนอกของ	ของตัวยาออกมา
		แคปซูล ตัวยาที่บรรมจุมีสี	ด้านนอกของ
	สีเขียวอ่อน ใส		แคปซูล มีกลิ่นเหม็น
			หืน ตัวยาที่บรรมจุมีสี
			เขียวอ่อน ใส

จากผลการทดลองที่แสดงในตารางที่ 4.20 สรุปได้ว่าไม่สามารถบรรมจุน้ำมันข้าวโพดลงในเจลาตินแคปซูลชนิดแข็งได้โดยตรง และสารเจือจางคือ peanut oil และ PEG 600 ซึ่งเป็นของเหลวก็ไม่สามารถนำมาผสมกับน้ำมันข้าวโพดเพื่อบรรมจลงในแคปซูลได้เช่นกัน เนื่องจากเกิดการนึ่มและผิดรูปของแคปซูล ซึ่งเมื่อทิ้งไว้นานจะเกิดการรั่วซึมของตัวยาออกจากแคปซูล ทำให้เกิดการสลายตัว ทั้งนี้อาจเกิดจากความไม่เข้ากันขององค์ประกอบที่มีอยู่ในน้ำมันข้าวโพดและการที่ตำรับมีลักษณะเป็นของเหลวทำให้เกิดการรั่วซึมได้ง่าย

ดังนั้นในขั้นตอนต่อไปจะต้องทำตำรับที่ไม่ใช่ของเหลว โดยควรเป็นแบบ Thermosetting formulation คือ ตั้งตำรับในลักษณะที่เมื่อให้ความร้อนตำรับก็จะเป็นของเหลว และเมื่อทิ้งไว้ให้เย็นก็จะกลับเป็นของแข็งตามเดิม เพื่อลดการสัมผัสของน้ำมันข้าวโพดกับเปลือกของแคปซูลและป้องกันการรั่วซึมของตัวยาออกจากแคปซูล

ผลการทดลองสามารถสรุปได้ดังนี้

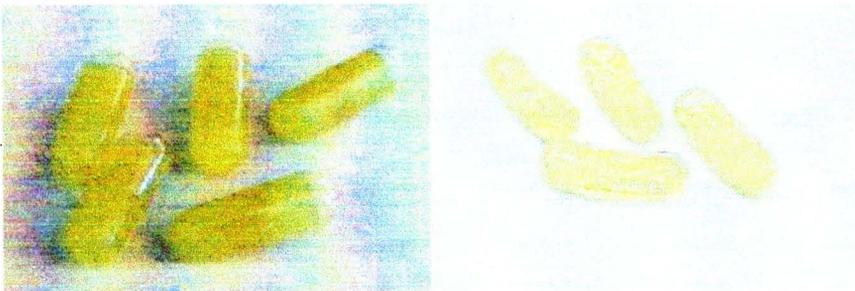
- ทั้ง PEG 600 ซึ่งเป็นของเหลว และ PEG 1450 ซึ่งเป็นของแข็ง ไม่ทำให้เจลาตินแคปซูลเกิดการอ่อนนึ่ม และไม่ละลายเข้ากับน้ำมันทำให้เกิดการแยกชั้นของตัวยาในแคปซูล

- Liquid paraffin สามารถละลายเข้ากับน้ำมันได้ ทำให้ไม่เกิดการแยกชั้นของตัวยาในแคปซูล แต่ทำให้เจลาตินแคปซูลอ่อนนิ่ม
- การใช้ส่วนผสมที่เหมาะสมของ PGE 60, Liquid paraffin และ Bee wax จะทำให้ได้ตำรับที่เป็นเนื้อเดียวกัน และไม่ทำให้เจลาตินแคปซูลเกิดการอ่อนนิ่ม
- การเก็บตำรับในตู้เย็นจะไม่สามารถสังเกตความไม่เข้ากันหรือความคงตัวของตำรับได้ดีเท่ากับการเก็บที่อุณหภูมิห้อง
- ตำรับที่เหมาะสมที่สุดที่จะให้กับน้ำมัน คือ น้ำมันมีความเป็นเนื้อเดียวกัน ไม่เกิดการอ่อนนิ่มของแคปซูล และไม่เกิดการรั่วซึมของน้ำมัน แม้เก็บที่อุณหภูมิห้องเป็นเวลานานกว่า 12 สัปดาห์ ขณะหลอมตำรับเป็นสีเหลืองขุ่นเป็นเนื้อเดียวกัน เมื่อแข็งตัวยังคงเป็นเนื้อเดียวกัน ลักษณะแคปซูลแข็ง น้ำมันเป็นเนื้อเดียวกันสีเหลืองขุ่น ไม่รั่ว

รูปที่ 4.14 แสดงลักษณะของสบู่น้ำมันข้าวโพดหลังเตรียมเสร็จ

รูปที่ 4.15 แสดงผลิตภัณฑ์ของน้ำมันข้าวโพดกับเจลาตินแคปซูลและสารช่วยต่าง ๆ